

שיעור בה' יו"ט (ב'), שבת, ברכות, טבילת כלים, תפילין, ממונות, שילוח הקן, – פרשת בהעלותך – שלח ועוד נמסר ביום ד' י"ח סיון תשפ"ו – גיליון 369

המנגינה הזאת על זמר הנ"ל י"ה אכסוף של זקנו זצ"ל, וכמה המנגינה הזאת מחזירה יהודים בתשובה עד ימינו אנו, ומעלה בנו הרהורי תשובה, זצ"ל.
כמו"כ היום י"ח סיון חל היארצייט של מרן הגה"צ ר' ירוחם הלוי ליבוביץ זצ"ל המשיגה ממיר (נפטר בשנת תרצ"ו – לפני 90 שנה), אשר לי לפני כמה זמן המשנית הרב מרת שליט"א שהוא היה: "האדם השלם!", הוא היה מגדולי מרביצי התורה שבדור, היה חניך קלם, והיה חושב על כל תנועה כמו מלך! הייתי לפני כמה שבועות בהלוויה של הגאון ר' דוד מיכאל שמידל זצוק"ל (נפטר כ"ד אייר תשפ"ו) וכשהלכנו גלילת להר הזיתים בהשתתפות מאות אנשים (בהתחלה היו אלפים ושה היו מאות) ועברנו בשער שכם הגיע אלי אברך ליטאי שאני מכיר בפנים הינו ידוע שמו, וסיפר לי על המנוח זצ"ל שהוא היה חושב על כל תנועה ותנועה וכמו קלם ור' ירוחם, ואז דיברתי עמו על המעשה הידוע שמספרים על רבינו ר' יוחזקאל זצ"ל: פעם נסע רבינו ברכבת והנה, בטרם נסעה הרכבת וכבר היא סגרה את הדלתות אך עוד עומדת אחת שולפת אתה שול נפלה ונשארה לו רק כפפה אחת, מיד פשט רבינו את הכפפה השנייה וזרקה מבעד לחלון אל התחתה והרכבת נסעה! ובאר: אם כפפה אחת אינה מה לעשות, כיון שבד אחת נשאר קר, ואי"כ כשאבוא לעיר אקנה כפפות חדשות, והנה, אם יעבור כאן איש בתחתה וימצא אחת אי"כ אין לו מה לעשות על זה, ובכרכת הלוא הם נעים, ואי"כ דרתי גם את השנייה שמי ישימא את הכפפות ימצא שני כפפות ויכול להשתמש בהם! והנה, הסיפור בעצמו מאוד יפה ומראה על מידות טובות, אך האברך הזה אמר לי: "הלא אתה תלמיד של מרן הגר"מ אזרחי זצוק"ל אז אני יאמר לך מה שמעתי על מעשה זה ברבינו ממנו, הוא אמר כך: "מעשה המעשה הזה שהוא עשה זה מראה באמת על מידות טובות וכדו', אמנם גם עוד אנשים אולי היו עושים את זה! אך הם היו חושבים על זה כמה דקות ולבסוף מגיעים להחלטה הזאת! והרכבת כבר הייתה עוזבת את התחנה! והמעלה של ר' ירוחם שמוטע בו המוסר! והוא עשה את המעשה תוך כדי דיבור וזוהו ההתפעלות שלי מהמעשה הזה!" – כך שמעתי מפיו: סיים האברך, וזה נפלא, גליה פעם בספרו "דעת תורה" על יום שבת קודש שכל הבריאה שונה היא, ומי שענייניו ר' הוא ראה שאפילו הדוב (בער באדיש) נראה שבת קודש! והייתי שאפילו הדוב שבת"ל מובא כדוגמה לחיה מאוד מגושמת נראה אחת בשבת מכוח קדושתה היורד על כל הבריאה, ובאמת הסתכלתי כמה פעמים על החיות וראיתי כדבריו, זצ"ל.

נעת נעסוק בעז"ה בפלפול, אגדה, והלכה בס"ד:

א. ש"ס כללי – האם קל וחומר שדרשו חז"ל בכל דוכתי הוא מהתורה עצמה?
במציא ש"ס הקדמות בחזרתי מציון דוד המלך ע"ה ומ"ה הכותל המערבי" נסעתי עם יהודי אחד ת"ח שאני מכיר אותו בפנים ואינו יודע שמו והוא קרא לי לנסוע עמו (יחד עם ידידיו הבה"ח בנימין שרגא פלאם שיחי' היושב עמנו כאן), והוא שאלני שאלה למדנית טובה: בברייתא של י"א מידות דר' יושעאל מובא שאחד מי"א מידות הוא דר' חומרי, והנה, כל הש"ס מלא מקי"ו ודרושים בדברי ר' יושעאל רבות, והשאלה היא: האם בכל מקום שדרשו קי"ו התורה כבר רמזה על זה וזה נקרא כדברי תורה משם, או שהתורה אמרה לנו שאנחנו יכולים לדרוש קי"ו וזה סברה: והשבת: וראה מהביט כללי בש"ס שיש חלק בן קי"ו שלומדים ממנו הלכה שהוא ודאי מהתורה (ולא שהחזיקו הוא מהתורה שלזה איננו נכנס לפי שיש בזה הרבה חילוקים יו"א עונשים מן הדיון) אלא שהדרשה הוא מהתורה (מהתורה) והראיה לזה פשוטה: במציא פעם רבות: "למה לי קרא תיפוק ליה מקי"ו" והנה, מבוח קושיא זו משמע שהתורה ידעה מכל קי"ו שלומדים ממנו, ורמזה על י"א שהיא לא כתבה אותו, כי אם לא היה קי"ו הזה מהתורה התורה הייתה כותבת את זה מפורש, אלא משמע שחז"ל הבינו שהתורה עצמה רמזה על כל קי"ו שמלמד הלכה לדורות, אמנם קי"ו פרטי שאדם נשא ודרש לעצמו וכו' מלמד לדורות ואיך מוכרח בפסוקים ויש לזה דוגמאות רבות, ואכמ"ל, הוא אינו מה התורה אלא סברה הוא, ויש עוד הרבה מה להאריך בזה, ואכמ"ל.

ג. נגמא קדושים – שליח בהלוואה וקעין היסוד הנ"ל בקי"ו על מיגו.

השבוע ידבר מורנו הגאון ר' שמואל הלוי ורומן שליט"א בחבורה על השויה בקידושין (מ"ד): שנה בהמשך לעמוד א' שבער דיברתי על זה שנחלקו האם "שליח נעשה עד" והידון שהוא נוגע בדבר, וכגון בהלוואה, שאם המלווה יאמר שהשליח לא פרע לו הוא יהיה צריך לשלם או להשיב, והגמלא מסוימת (שם): "והשאלה דתקון רבנן בביעות היסת משתבעה ליה עדים ודיהבנא ליה ומשתבע מלוה דל שקיל ליה ופרע ליה למלוה", והקשו התוס' (שם ד"ה "והשאלה"): "ואי"מ מי"מ למה לא יהו העדים נאמנים לאחר שנשבעו לומר פרעום שהרי שוב אינם נוגעים בעדות! והייתי למה אחרי שהם נשבעו הוא צריך לשלם, הרי כשהם נשבעו לכאורה הוכרע הספק לדעיל, שהרי כבר אינם נוגעים בדבר כי הם נשבעו וממילא הם נטורים מלשלם גם אם הם נשבעו לשקר, ואי"כ מדוע צריך לשלם: ומבארי התוס' (שם): "ואומר י"א דלכך אין נאמנים לאר ששבעו משום דחזנא אמו (דברים י"ט) על פי שנים עדים יקום דבר דמשמע האמנים בדיבור בלבד אבל העדים הטעונים לישבע קודם שנשבעו בדברים אין משם עדותם", וזה חידוש נפלא והיסוד הוא: מהפסוק משמע נאמנות על עדים היא כל עוד אפשר להאמין להם בפני עצמם, אמנם כשכל המאמנות שלחם בגויה כל עוד שהם מלמלא אין הם נאמנים אף לאחר שנשבעו, ועל יסוד עצום: והביא על זה הרב שליט"א מדברי הגה"ק ר' אלחנן וסרמן זצ"ל, ומהש"ס בגי עד נעשה דין, וביאור מה הרמ"ם והר"ן וביאורם עפ"י ה"חלקת מחוקק" על השו"ע שם, ואכמ"ל, רק נביא יסוד מדבריו שהוא יסוד כללי על מיגו: "תוס' שם אח"כ מקשים עוד: "יוש מקשים היאך אמרין מן דיכל למימר האדרי ללוה וכו' ומשמע מזה שלמדו התוס' שהגמ"א כאן מתכוונת למינו הגריל והקשה על זה הרב שליט"א כמה קושיא ואמר שיתכן שאין כוונת הגמרא כאן לדין: "מיגוי" הידוע שבו נחלקו הדמונים כבר האם נאמנות היא משום: "כוח הטענה" או משום: "אכמ"ל", ועוד, ואכמ"ל, והייתי לא שחם כאן מוכח מסוים כי טענה זו נאמנות, אלא: "מיגוי" הוא לשון מדון, והייתי שמדון שכלול לומר כך ואמרו כך, סימן שאינם שוקרים, אך לא מדון מיגו, ויש עוד מה להאריך בזה, ועי' עוד בתוס' הנ"ל, ואכמ"ל.

ג. פרשת בהעלותך – שלח – מה זה "אנשים"? מה זה "חרדים"? ועוד ועניין פסח שני והשתוקקות לה' יתברך.

השבוע ידבר מורנו רה"י הגאון ר' אהרן וינר שליט"א בבוועד השבועי על הפרשה הקודמת (פ' בהעלותך) והביא את הפסוק שכתוב לגבי פסח שני (שם): "ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נעשה לך, וצריך להבין: מה זה "האנשים ההמה"? ומבואר בחז"ל שהשליח המכהב נהנה בגמרא מלמדת אותו שחז"ל היו: "יוראים וחרדים", וצריך להבין: מה זה "חרדים"? וביאר עפ"י הפסוק שקוראים בהפרשה על שבת ר"ח "השמים כסאי" שכתוב שם: "ישמע דבר ה' החרדים אל דבריו אמרו אחיכם שונאיםכם מנדיכם למען שמי וכו', וביאר שם רש"י "החרדים" זה אנשים ששוקקים את המצוות, והאויבים שלחם זה אנשים שאפילו את המצוות הגריליות אינם רוצים לקיים, עיי"ש, ומצינו לפי"ו שחרדי זה מי ששוקק לקב"ה ורמזה לעשות את מצוותיו ואלו מצוות שהיו לא היה נעש עליו כן אלא בקרבן פסח שחם היו "טמאים לנפש אדם" והם לא יכלו לעשות את הפסח מחמת אונס ועי"פם הם השתוקקו לקיים מצווה זו מפני אהבת ה' הפעמים בקרבם, ועוד שאמר חז"ל שה' שאנשיהם הוא ה' "ינשאי ארונם של יוסף" (לחם מן הארץ – וצריך להבין: הרי צדיקים אינם טמאים לחלק מהפסוקים, ואולי המ"ד הוא סדר שכן, ויש מה להאריך בזה, ואכמ"ל) והיה ציווי לקחת את עצמות יוסף, וממילא הם היו עוסקים בדבר מצווה, (שעליה דרשו חז"ל את הפסוק: "חכם בל יקח מצוות" – "מיגוי" הידוע שבו נחלקו התעסקין בבניה והוא התעסק בארונם של יוסף, ואף שם הביאנו היא מצווה שי חילוק גדול בין מצווה שמרוויחה מנה ממון לבין מצווה שלא שמרוויחה, ולכן קראו חז"ל (פ' ויחי) למצווה זו: "חסד" לפי שאתה מקבלין עליה שחך), וממילא לא היה חייבים בזה כי שביטלו את הפסח שהרי היו אנוסים אלא שלא היה עליהם תביעה כלל שעסקו במת מצווה, ועי"פם הם רצו לקיים את הפסח בשבת! אחת ה' זה: "האנשים" ויחזיריהם, ויש לענין שזה קשור י"א לפרשה הבאה (פ' שלח) שכתוב בה: "כולם אנשים" ופרש"י: "באותה שעה שאינם חיי" ומשמע שיהיו אנשים חדים, והאנשים שבמקרא חשובים משמע, [מלשון רש"י] זה רואים שלחיות "יהודי כשר" הוא הדרגה

פתיחה:
ביום י"ד סיון חל היארצייט של רבינו ר' חיים מאלזין זצ"ל בעל "נפש החיים" ו"רוח חיים", ועוד ור"י ואלזין (נפטר בשנת תקפ"א – לפני 205 שנה), רבינו זכה וזיכה את הרבים והעמיד תלמידים לאלפים בישיבתו הרמה, הגה"צ ר' שלום שבדרון זצוק"ל היה מספר על ילד שנולד בעיר סלוצק והיה שמו: "יוסף פיימער", והילד הזה שניחן בכישרונות ברוכים משום מה לא ישב ולמד אלא היה משוטט כל הזמן ברחוב ורודף אחרי חתולים וכלבים מזדמנים וכדו', והמלומדים ההינאישו מברב לגמרי והיו קוראים לו: "יוסיליה השובב", והנה, ביום מן הימים בעדו רודף אחרי חתול וזיץ בחב אותו חתול ועלה על העץ, יוסיליה לא התניאש וטיפס גם הוא על העץ, והנה, בעמדו כזיץ על העץ הוא שומע מהבית שמולו צעקות רמות, הוא הביט ממרום העץ אל עבר הבית שממנו נשמעו הצעקות והוא רואה אב מכה את בנו וצועק עליו בקול גדול: "מה אתה חושב שאני אתן לך לגדול כמו יוסיליה השובב! את נשמדת אוציאת מנופך אם תעשה כן!", וכו', יוסיליה דגן נחל מאוד והדברים חדרו לעומק נשמתו, שהרי הוא ידע עד אז שאינו המתמיד הגדול של העיירה, אבל הוא לא ידע שעד כדי כך הוא נעשה ללעג אביו, מיד הוא שמט את החתול וחוזר לביתו מהורהר ואמר לאביו: "אני הולך ללמוד בישיבה!" אביו חשב שני עשרה קונדס, וישאלו: "לאיזה ישיבה תחפץ ללכת?" והילד השיב ברצינות: "לישיבת ואלזין!" ואביו צחק צחק גדול אך הילד היה עקשן ואמר לאביו: "אם לא תיתן לי את דמי הנסיעה אמר לך ברגל!" הוא הביא לו כמה פרוטות באמרו בלבו וכו' מה אפשר להפסיד הרי תוך כמה ימים הוא יהיה כאן בחזרה כשיראה באיזה תכשיט מדובר, והנה, יוסיליה הגיע לוואלין לאחר כמה ימים ומיד נכנס לחילק הישיבה שהייתה מלאה במאות בחורים שעסקו בתורה מאושרים! ומיד שמו לחיים, והנה, רבינו גם להם ושאק בשאלה שאינה מן העניין: "האם היה תמיד שממנה חששו לא תושבי סלוצק, ניש מיד לראש הישיבה ואמר לו: "אני רוצה להתקבל לישיבה!" רבינו שאלו מיד: "כמה סדרים למדת כבר מהש"ס?" ויוסיליה פרץ בבכי עצור ואמר: "לא למדת כלום! אך אני רוצה ללמוד!" רבינו שראה את גודל כוח הרצון שלו קיבלו הישיבה וסידר לו חברות שונות, האחד לחלד חומש, והשני ללמוד משניות, והשלישי ללמוד גמרא וכדו', והנה, תוך זמן קצר עלה ונעלמה מעל כלם בכוח הרצון והתמדה שלו ונעשה לאחד מבחירי הישיבה, עד שהיה לומד עם המתמידים העצומים שהיו לומדים שמונה עשרה שעות ביממה!.. והנה, לאחר תקופה הגיע לו מכתב מביתו שחנותו של אביו נשרפה ואביו מבקש שיבוא לעזור להם בבית הפגוע, הוא נכנס לרבינו שאמר לו: "ילו תשמע לעצתי תישאר בישיבה ללמוד!" עבר עוד זמן והגיע מכתב מאמו: "אביך נהיה חולה מאוד מחסרון הפרנסה, אנא! תבוא לעזור לנו!" והוא נכנס לרבינו שאמר לו כביל, ובפעם השלישית הגיע מכתב לאחר זמן ובו כתוב: "אביך נפטר משברון כל אנה תבוא הביתה!" שוב הוא נכנס לרבינו שאמר לו: "ילו לעצתי תשמע תישאר בישיבה ותשב שבעה ותמשיך ללמוד!" וכן היה, והנה, לאחר זמן התקיים הפסוק (תקומה) "דור הולך ודור בא" וכשם שאביו נפטר גם הוא נפטר, וכך היה שמואל, ובא משלחת מהר"י לרבינו לבקשו שיתן להם את בחירי המלמדים לרב והם ישיאו לו אישה ויפרנסוהו בכבוד, מיד קרא רבינו ליוסיליה שכבר נקרא: "ר' יוסף!" והביאו לפני הפרנסים ואמר להם: "זהו בחירי הישיבה! והוא בקי בש"ס ובפוסקים ואין תיקונו אותו תהיו מאושרים!" ומיד שמו לחיים, והנה, רבינו גם להם ושאק בשאלה שאינה מן העניין: "האם היה לכם לפי מעשור בעיירה ילד שובב בשם יוסיליה?" וענתו פרנסי העדה: "וודאי שהיה! וכי אפשר לנו לשכוח את תעלוליו עד שיום אחד הוא נעלם ואין להלוייה של אביו הוא לא בא!" ויש להם רבינו וימארו: "זהו שמואל מולכם הוא אותו הילד!" ומיד הם לקחוהו וחינתו ונעשה לרבה של סלוצק ולאחר מגדולי הדור הוא הגאון האדיר ר' יוסף פיימער זצוק"ל בעל השו"ע הנודע ועוד, וכשהיה כותב בספרו "נפש החיים" שיהיו פסוקים במחשבתו זה יות גרוע עמה נעשה טיטוס חיכל, כיון שראשו של יהודי הוא קודש קדשים ועושה עי"כ פסם בשמים, ויש לענין לדברי הגמרא תענית (ה'): "הכי אמר ר' יוחנן אמר הקב"ה לא באוב בירושלים של מעלה עד שאבוא בירושלים של מטה ומי אויב בירושלים למעלה אין דתב"ב (תהילים קכ"ב) בירושלים הבנויה כעיר שחבורה לא יחדיו", ופרש"י (שם ד"ה "וירושלים"): "וירושלים של מטה לא בנויה כעיר שחבורה כל שהיא כיוצא בה ביהודה ודומהה מכלל דאכא בירושלים אחריה ויחזק אם לא למעלה", וממילא יש כאן אותו יסוד שאם אנחנו פוגמים בירושלים של מטה ממילא זה פוגם ר"ל ב"עיר שחבורה לה" היא בירושלים של מטה, [ואם הדרתה גמרא תענית א"א יוסף י' מציאות יפות ממנה: כתוב בגמרא (שם י' ו') וזה מהנשנה שביעתי (שם י"א מ"א)": "הנודר עד הגשמים ששירדו גשמים עד שתדר רביעה שניה" ופרש"י (שם ד"ה "עד" בפרוש השני): "בדברים הולכין אחר לשון בני אדם וכו' ל"א עד הגשמים משמע עד דהינה רביעה שניה", וזה דיוק נפלא: "גשמים" זה בלשון רבים, וממילא אחרי רביעה שניה מותר נדרו, "עד איתא שם": "ואמר רב חסדא גשמים שירדו קודם ועצר אין בהן משום ועצר אמר אביי לא אמר לא ועצר דאדורא וכו', ופרש"י (שם ד"ה "קודם"): "קודם ק"ש דתבית ביה שחרו, וכו', וממילא אם ירדו לפני זמן ק"ש שכתוב בל ועצר אין בהם הקלה שיש עזירת גשמים, ורואים כאן כמה משפיע ק"ש, עוד איתא שם: "איכא דאמר דלא ביייר תרביצי" ואז טוב שחודש סבת שחון, עיי"ש, ופרש"י (שם ד"ה "איכא": "בפי הראשון): "איתון מקומות שמרביצין את תורה אין בורות מפני שהדרים יפות והולכין התלמידים ממקום למקום ללמוד תורה", ורמזו כאן על השפעת התורה לנשם ולדרכים, אני יוסיף כאן לסיים מציאה נפלאה שמציאת היום זה מובא ב"תוספות שאנ"ן" (סוטה) בשם מדרש על הפסוק (תהילים): "בנוג כצאן יוסף" שבעת שהוציאו את יוסף ממצרים וחינתו בתוך עור של כבש וקם אותו חער לתחייה ונכנס בו רוח חיים (כל לשון וכן נזכרת בזה בהקשר של רבינו שקרא שם ספרו על אבות כך), ועל זה רמזו התנאים שהיו אז ככבש, זצ"ל.

כמו"כ אתמול י"ז סיון היה היארצייט של הרב"ק בעל "בית אהרן" מקרלין זצ"ל (נפטר בשנת תרל"ב – לפני 154 שנה), הוא היה מגדולי הצדיקים וכוניתי להשתתף אתמול בסעודת ההילולא אצל נכדו ב"ק האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א [שמגו לי מנוס של ברכה בהארת פנים], וכן וכוניתי להשתתף בסעודת ההילולא אצל נכדו ש"ב ב"ק האדמו"ר מלוצק שליט"א [ועשיית שם גם "לחיים" לכבודו], וכן הייתי בטיש של ב"ק האדמו"ר מסרעדעלי שליט"א שהוא מזני האדמו"רים והפוסקים בארה"ב, שבמקב כאן כעת בארץ, [והוא עשה לי "לחיים" וכן לחץ את ידי ובכרני בחמימות ובמאור פנים ואמר: "הצלחתי!" והיו שם גם האדמו"ר ממבקשי אמונה, ומקווא ומיושלים, ור' אשר אנשיל פ"ק שליט"א נאב"י חרדים שביכרני גי"כ, וכן הייתי אצלו בטיש סעודה שלישית במו"צ הקודמת פרשת בהעלותך כאן בירושלים באולם ישיבת "אור החיים" בהשתתפות המו"נים] שהוא אמר אתמול בדברי תורתו ווארט על הפרשה הקודמת (פ' בהעלותך) הקשור גם לרבינו ששם הוא אומר והלך בדרבינו: כתוב בפסוק: "בהעלותך את הנרות, ווא אמרו חז"ל שאמר לו הקב"ה: "שילך גדול משלחם שאתה עומד עומד ומטיב ומדליק את הנרות", והוא ויחזק שירות רומז על הנשמה (וכמו שכתוב בתנ"ך) (משלי): "יני ה' נשמת אדם חופש כל דהר בט"ו ויחזק שני רומז על הנשמה] ואחרון הכתוב ע"ה שהיה מוכה את עם ישראל ומדליק בהם את האור הרוחני הרי שחלקו הוא הגדול מכולם שמכונה את הרבים זה הדבר הגדול ביותר, והדלקת רמז על הדלקת הנשמה ומשפחתם של ישראל, וכן היה בעל ההילולא שרבים השיב מעון, והרבה בעלי תשובה בישראל, וי"ל שרמז על דברי המשנה (אבות א'): "הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את חבריו ומקרב לתורה", וממילא רואים שהוא קירב יהודים לתורה, והוא עניין חלקי ויהי נשמתם, ועל זה רמז הכותב כאן, ודבריו חז"ל אלו, [וכמו שיש המקרא וינא מיד פשוט שהוא הדלק את המנורה], ועד היום הוא מעורר את ישראל בתשובה שהרי הוא חיבר את המנגנה לפיוט של זקנו הרב"ק ר' אהרן הגדול מקרלין זצ"ל [אין בנו הר"ק ר' אשר מוטטלין זצ"ל]: "הי אכסוף" המושרת עד ימינו אנו, (נעשו המקרא שנה ובהרוא אלפי אנשים שביניהם מודרניים את המנגינה הזאת לשיח השני: לאחר יתה"מ 150 שנה לחיבור!) והוא חיבר את המנגינה במקור! מלימים שאומרים בשמוליהם את הספר תורה מאהרן קודש לבימה בשבת וביו"ט: "על הכל יתגדל ויתקדש וכו', ובמאה האחרונה שרים את

הגדולה ביותר שהיה הם היו נשיאים וחשובים וקראם: "כשרים"! וזה מה שאמר הרה"ק ר' נחמן מברסלב זע"א שהוא רוצה שחסידיו יהיו "יהודים כשרים"!).

ד. ה' יום טוב – הימים שאחרי חג השבועות בעניין אמירת תחנון? ומדוע? ואיך מונים את שבעת הימים? ומדוע? עניין: "הקבלת פני רבו ברגל", עניין: "עליה לרגל" בזמן הזה, ועוד.

עלמא אתא חד השבועות ובשבע שער דזיבתי על ד' ה' ס' טוב אדך נשאר עז שאלת שאל דזיבתי
עברת את דבר קצת על הלכות אלה: בשבע שער אבא אמרנא תחנן כמנהא גאן בירושלמי ועל
(ואכמ"ל) שאין אומרים תחנן בשבעה ימי תשלומין של חג השבועות, ושאלוני על זה ידידינו ר'
אברהם לו שחיי' ידידינו הבח"ח צבי מרחרי שחיי' מה טעם יע' בזה: ונבאר העניין: כתוב
בגמרא תענית (ד':) על הענין הזה שאלתם שם: ששאלו את הגשמיים ב' בחשוון, משום שעולי
הגלים סיפקו לחזור לבתיהם, ועיי' בגמ' שמביאה כאן בזמן בית המקדש כאן שלא בזמן בית
המקדש, ואכמ"ל, והנה דבר זה הוא פלא: שהרי שנחרב הבית הגו לעולת לרצל און הגיעו מרחוק,
ואי' מדות אנתו משלמים לשלוא את הגשמיים ב' בחשוון? (עני' עז בגמרא דבחים מ"ד:) בראש
העמוד, ובתוס' (שם ד"ה "הלכות") מה שביאר בזה, (ואכמ"ל) וכזה רבנו הר"ן זי"ע"א (שם) ועיין
אז מוצא בחדושי' מהרי"ח חיות על גיטין שאן שחרב הבית הגו לעולת לרצל און הגיעו מרחוק,
ולכן נשארה התנקה אותו דבר וישאלו את הגשמיים ב' בחשוון, בפסח ובסוכות יש את ימי
חול המועד בשבת יום קריסים קרנות ובהם אנתו משלמים ועולת לרצל כנהוג, ואל אומרים
תחנן בהם ממילא, לכן בימים שלפניהם ואחריהם שממילא הם חגים, וכן כאן חדש ניסן שאין
אומרים תחנן? ובחג השבועות שאין לו חול המועד, (ויש שביאר בזה כי התורה אין לה הפסקה
וממילא חוה"מ שלו הוא כל השנה! והכן), משלמים את הקרנות (לרצל חמא, ואכמ"ל) בשבעת
הימים שאחריו ולכן אל אומרים בהם תחנן כי יש בהם בחינה של המועד, (וגם אין זיכית להיות
ב' כותל המערבי" כמה פעמים הימם התשלומין של שבועות בשבע שער והיו הרבה דקידים (שם,
ועפי' הסוד מושפע בימם של המועד, ולפי"ז הימים שמר"ח סיון אל אומרים בהם הם
ימי הכנה לשפ' של חול, ובשבועות עולים לפסח הבעה ימים שאחריו וזכים לירידת השפ',
והכן, ועל אל רמז דברי רבנו הרש"ס"א זי"ע"א על דברי הגמרא (ד' ט"ז:) "אמר רב יצחק חיב
אדם להקליב פני דבר ברקלי, בשבע משפער ברל דורד על ימי הרב עיי' שוחרה פני דבר וזה, לפי
ואפילו לראותו, וכמו שאמר לי מו"ר מרן הגאון ר' עזריאל אויערבאך שליט"א, וכן שמעתי פעם
ב"כותל המערבי" מה"ק האדמו"ר ר' ישראל אשכנזי שליט"א, ועי' עז בגמרא חגיגה (ח"א)
שראית פני בר היא סגולה לאירכותי ימים שונים, ואמר לי מו"ר מרן הגר"ש אויערבאך שליט"א:
דמשמע גם שם שאפילו כל ראותו בלי לדבר עמו דבר, עיי"ש, ויש לדעת שמונים את הימים האלו
אם הם שבועות עצמם, ולכן החשמה היא בשעה ימים שאחריו, וכמו שבהו"מ מונים את הימים
אז יי"ט ראשון, ושאלו את זה בשבע שער כי רבים התבלבלו בזה.

ה. **ה'ל' טבילת כלים – כלי של שותפין ועוד.**

עוד שאל אותי השבוע הבח"ח יונה ירדניה לוי שיח"י: יש קבוצה באיזה מקום כעת שרוצים לעשות מגנל, והמאחזים שמציגים עימם את הבשר אינם טובלים ואין להם שום מקום לטבול, מה יעשו?

השבתי: מדברי השו"ע המ"ב (סו' שכו') יוצא שאפשר להקנות את הכלי לגוי וזו היא העצה הטובה ביותר, ואמרת כבר כמה פעמים שנלע"ז שכוין שמבואר ב**פוסקים** **רבינו החיד"א זיע"א**, **מרו הגאון י' שלמה זלמן איצנברג זצוק"ל**, ו**הבש"ח הגר"מ גרוס שליט"א** **ועוד** שאין המאכל נטמא בבישולו וכדו' עיי' כלי שאינו טבול, כשיש "קום ועשה" על הבעלים לטבול, ממילא אם הם יקנו את זה ליהודי שאינו בעלים על הכלי יהיה מותר להשתמש בו, ולכן הקילו להשתמש בכלים של בית מלון וכדו' כיוון שאינו בעלים לעלו, (ומכובדן כשאין חשש טריפות וכדו' ויבגן כלל חדש – ע"י בגמרא חולין (ח' המילה: האשהנה בעמוד: "חדשה", עייניו ואכבילי), **עוד יש עצה בזה שמעתי ממ"ר מרו הגאון י' צעירא איצנברג שליט"א** שכוין שהדיו הוא שיש לטבול כלים שנוגעים באוכל או כלים שמתקנים אותו ותיקנו אחרון, ממילא אם מכסה את הכלי בנייר אפייה או כסף וכדו' ואין המאכל נוגע בו אפשר להקל בה כשאין אפירות אחרת, וכגון האפספריות והכל, וכגון הבתניות של תנור של הספיקין לטבול אותם, של הדוגמה הזאת הוא אמר את זה, ולכן כשאין להם אפסרות אחרת יש להם לכסות את זה בנייר כסף וכדו', ויש לדון עוד שכוין שאין לזה בעלים ברור אלא שכולם שותפים בה ממילא אין חיוב על אחד לטבול, אמנם יתכן שמעטם או כולם צריכים לטבול, ולכן למעשה יש לבתחילה להקנות לגוי או ליהודי אחד, ואם לא יכסה את הכלי וכיבילי, **ומה ששואל הבח"ח מרדכי לוי שיח"י:** איך מותר להשתמש בכלי של קפה תעשייתי מכתב או מזוכיכית שמגיע בדרך כלל מגויים: **התשובה היא:** כתבו **הפוסקים** (ע"י **בספר "טבילת כלים" להגר"ח כחן זצ"ל**) שכוין שהם מניע כן מותר להשתמש בזה עד שנגמר המאכל מהכלי, וכן הדיו בקופסאות שימורים (כדו'), לפי שזה עדיין לא מוגדר ככלי, אמנם לגבי שימוש חוזר **ידע רוב הפוסקים** **(עייניו)** שהכלי טעון טבילה, ויזי"א בברכה ויזי"א בל ברכה, ולכן אני נוהג להשתמש במה פלסטיק שאינם טעונים טבילה לצורך השימוש קפה ולא בכלי המקור כי הוא טעון טבילה, ומה ששואל הבח"ח **אלהיו ברוך הלווי פר"ש שיח"י:** מה הדיון בתבנית מתכת חד פעמית: **התשובה היא:** היא חייבת בטבילה אלא אם כן כתוב עליה שהיא טהרה או שהיא משיאלה עם תומכת שכורת, ומה שהוא שואל: מה הדיון כשמשתמש בכלי באופן חד פעמי? **התשובה היא:** לא מצאתי בזה שום חילוק בפוסקים, אלא אם כן לא קנה את זה, אלא אם הוא הבעלים אין חילוק בין שימוש חד פעמי לשימוש קבוע.

ו. ה' שבת ויו"ט – נר המכיל שמן מריח לשימוש בשבת, ולהדלקה ביו"ט, וכללים יסודיים בהל' יום טוב.

עוד שאל אותי השבוע בן דוד הקר יצחק יעקב סדרה שיחי: יש נר שיש בו שמן מורה, והשאלה היא: האם אותה להדליק בו נר שבת או עשוישים שמא יסתפק ממנו? והשבתי: **ידוע** מה **כתבו הפוסקים (עי' שו"ע ומ"ב סי' ע"ה) ע"י הגמרא שם (ב"ב מ"ב מדלקין)** שאין ללמוד לאור הנר לפי שחששנים ישמה יטה, וכתב המ"ב (סי' ע"ה) בשם האחרונים שבער של שיעור היה תחת השמש ולא **ולדעת רוב הפוסקים** לא חוששים שמה הוא יטא אותו כי אין לו שום הנאה מזה, וק"י כיום שיש אור חשמל, והנה, את הריח מניחים בשביל שיהיה ריח טוב ולא בשביל למשוך בו הנוף, ממילא אי אפשר לגזור גזרה חדשה ויפטר שאין גרילין או כי כוונתם לריח, ממילא אין בזה שום חשש, וע"י מה שאל: מה הדין להדליק ביום טוב? והשבתי: **במבוא ברמב"ם כתובות (ז')**, **ביצה (י"ב)**, ו**עוד** שמה שמותר הבערה ביום הוא באופן שעושה כן לצורך אוכל נפש, או שרוב האנשים לא רק פנוקים ונוחים בו, וזה הנידון לכלי שניות, ואכמל"י, וממילא אין צורך ולא רוב האנשים נוחים בו כיום ממילא סתם להדליק לריח דומה חדר "לימונגר" היינו בשמים מעושנים עשויים ריח טוב בבית ומטרתם לריח, שעליהם **איתא במבוא כתובות** (שם) שאם זה רק הפוסקים לא לרוב בני אדם לא **אמר**ו, "מותר" הותרה לצורך אוכל נפש הותרה נמי שלא לצורך אוכל נפש, ואסור להדליק ביום (ועי' **בתוס' כתובות** (שם) ד"ה "מותר" מה שהצריך בה), ואכמל"י, [וכאן יש לעיין מה שלמדתי על הבתולות הקרבה הא"ח אליהם מרדכי שיחי הייטב עמא כזא בהל' יו"ט שחלקו הפוסקים הרבה לגבי נר של פריצט"ס שאם שחלה להדליק לפני יו"ט ויש מתירין להדליק עיי' גו', ויש מתירין להדליק בבית הכנסת, והמחלוקת היא כנ"ל שהרי סתם יניח של בטלה"ו ודאי אסור, ומה שאל: ואם הוא מרדכי אותו בשביל להדליק ממנו לאוכל וכדו', או לצורך ביטול כדו' פשיטא שמתור וא"י שנת אמר גמל]

ז. ה' תפילין וברכות – לא הניח תפילין ועדיין לא הגיע זמן רבינו תם – מה יעשה? והאם יברך?

עוד שלא תחילת אמונת אחרי השקיעה בחרו עשרה שמעונים אני לא יזכיר את שמו מפאת השאלה שכתבתי להניח תפילין וזכרתי להם, עזב וכבר עזבה השקיעה מזמן מה אני יושב ומחשב: והתשובה: כיון שלא הגיע עדיין זמן רבינו על ששואל דקות אחרי השקיעה יש להניחם, אך יניחם כל ברכה כיון שיש לנו כלל דקולו בברכות: "ספסך ברכת הלחל", וראויה אותו עודק לספסוף עליו בשעת הדחק, ויש לציין המפרשים בדברי הגמרא ר"ה (י"א) ש"קרקעת דלא מנח תפילין" שהוא חזק, "ופעמי ישראל בנפול", האם זהו מה שלא הניח תפילין כל כמינו, או שלא הניח ויש אחד, ועי' ברבינו חננאל בסופו, (דעת רבינו על (הובאה בתוס' שם ד"ה "קרקעת") שכן נאמר קרע על מה המנוחה בויה עליו, ומה נראה ששאם היה הדבר מחמת אוסר זה לא נאמר, וא"כ יש לו להניח ולספסוף עליו ר"ת אלו, וזה לא ברור.

ח. דיני ממנונות – אדם שמכר לחברו מוצרים מסוימים ונשאר להם עודף שהיה צריך המוכר להחזיר לקונה ולא זוכרים כעת כמה – מה יעשו?

עוד אחרי השבוע הבא: **מוטי קורין שיחי:** אחד מבר לשני מוצרים סטטיסטיים מהחל למרכז בשטח ערף ההצלה, ובעתה אומר כי המרכז לא הקותב כמה זה היה מעשיו; **התבטינו:** אי שונה מהדף של 'מודה במקצת' וכדו' שרר שניהם מדיה שיש אחר חוב, וכן שניהם מודים שנשאר מקצתו לא כולו, כל הבניה אלא שאינם זוכרים כמה זה היה, ומבטלים המנהג בבחי' בבתי דינים לעשות פשרה, וכמה שהם זוכרים בערך יחלקו ביניהם, כי הרי תביעה אין אלא על כל הסכום כי אינו תובע את כל הכול, ואין לאף אחד אריה מהם חייבים, ומבטלים אין תביעה אלא אחד על הכול, ומבטלים שיש בזה **מה שאתה בגמרא בברא קמא (מ"ו:)** "הנוצריא מחברו עליו אריה" ואינו יכול לתובע על הכול, ומבטלים תבטיקם בזה **דברי סמוכס (שם בגמ')** "ליתן המטיל בספק וקולקין", ו**כאן מעצורבז בעיה חדשה:** מה יהיה אם איסור ריבית הוא מותר על מנת לו, הרי זה

זקף כחוב עד עכשיו? ואמר לי לפני שנים מו"ר מרן הגאון ר' עזריאל אוערבאך שליט"א עפ"י שו"ת "אבני נזר" שהיות וזה ספק ואינו וודאי, בזה לא שייך איסור ריבית, וממילא יעשו פשרה ביניהם, ואתי שפיר.

ט. ה' י"ט - כמה שאלות על עירוב תבשילין.
שאלה אחת ב"כ **כולל המערב** בשבוע שעבר: מדוע לא ואמרים ב"עירוב תבשילין" שהוא מוקצה מחמת חסרון כוין, הרי שומרים עליו שלא יאבד ויאסר בבישולו ואמרת לו **ע"י השי"ע** **הש"ס** (ש"י ש"ב) ששום אוכל לא נהיה מוקצה ואולי איכא בזה תרתי, הרינו שום דחה אותו ונדידנו גם אינו ראוי, עייניי, וממילא אין שיעור בזה מוקצה ואדברכה, הוא חייב אתו לאכילה, וכן **הש"ס** **ב"ר** ש"ח **ש"א** שחייב מוקצה מחמת חסרון כוין, עייניי, ועד שאינו ק"י וואוכל נאכילי, ופשוט, **עד שלא אומלל ידבנו הדין מהם הרבים** **א' אלתן שח"ח** **בשם** שו"א שאלה **שאלות דרכו** : א. מה הדין אם התחיל לעירוב תבשילין חלה ובשר ביחד, ואין דרך להניחם שד"ה האם יצאתי י"ח? **והשבתי**: היותוצרך שיהיה תבשיל אחד, ומאפה אחד, יא ובפרט שאין דרך להניחם יחד ממילא הם נקראים שם מאכלים אחד של אפייה ואחד של בישול, יא מה דין כשאני ארץ את לא להדיח את הפלטה ולא לבשל ממש כיוון שהאוכל מוכן, מה אם ארץ לבד לרוב על העירוב תבשילין? **והשבתי**: היות הוא מוציא את האוכל חלה מן המקרה ואסור לבשלו בשבת אך התבשל בשב כיוון שבעת הול ק"י **ש"ח** **ש"א** **ש"ד** ומיניהו על הפלטה הרי שזה מלאכה מורה וחבר בישול ושפר יכול לבד על העירוב תבשילין, א. מה הדין לצרף שח"ח עצמו אדם אחד לעירוב תבשילין? **והשבתי**: אם לא כיון עליו בשעת העשייה אך יוכל לצרפו למפרע? **וכתבו** **מסקנים** שהרב מכון (או אומרו) על כל בני העיר, אך לא למפרע ביימי, ויתבאר שח"ח הרב כי הוא מוכח ב"כ הקהילה, ויע"פ.

י. ה'ל' ברכות – בירך על אננס "העץ" – מה דינו?
 תשובה: השבוע ידדינו הרב משה לנגובר שליט"א: אדם בירך על אננס "העץ" האם הוא צריך לחזור ולברך "האדם והשבת": היות שהוא באמת עץ ומברכים עליו אדמה כיון שמחליף גזעו, יש להסתפק אם שייך בזה הכלל במשנה ברכות (פ' כיצד מברכין) שאם בירך על פרי האדמה ברכת העץ שלא יצא, שיש שאין האדמה נובעת מן העץ (ולחפיוץ יצא), שהרי באמת הוא כן עץ, ולכן היה נראה שיש חיזור ויברך, וקיימת "ספק ברכות להקל".

ו"א. ה'ל' שילוח הקרן – מצא קן במרפסת ולא הפקירה.
עוד שאל אותם על השבעה ברוך שיינזמן שיח' – מצאתי קן במרפסת ולא הפקרתו את המקום לפני קן הוא עלי לעשות מצוות שילוח הקרן. והשבת: אמר לי מרן הגר"י קרליץ זצוק"ל (בהביא) לפניו את הקונטרס שחיברתי על שילוח הקרן לפני שנים רבות, ואפשר לראות בו "אוצר החכמה" (עוד) שהיה והיום אין בו אדם שמשתמש כי כן במרפסת וכד' ואינם מכוונים לזכות במצא שפולס (עוד) ממחלה, כל כלאה הפקיר אחריו: רות – יחי' ויחא' – בשר לא הפקיר בשרו כי (תצא) ושומר

כול לעשות בזה מצוות שילחו הקן.
ו"ב. ח"ב. – ברכות ארבעה טילון.
משפטי השבוע מביא אחד שהביא טעם הגאון ר' יעקב יוסף זצוק"ל שיש לחלק בברכת ארטיק טילון (העשוי מביעי העשוי מקמח ומגלידה) בין אם הוא גדול שאז יש לברך מצוות על הכול כי יטעם דגן או בט"ל, והקמח חשיב עשה, לבין אם הוא טילון קטן שאז יפריד ויברך שני ברכות ויש מצוות על הגביע, ושהכל על הגלידה וטעמו שבזה הגביע מניע רק לחחיקת את הגלידה, וכן
שאני מסיכם להם שבמקום ספק אפשר להפריד ואין בזה חשש בברכה לבטל, לענין ד' לא ידעתי מהו, ומהחילוקים הם בגדול וגם בקטן אפשר לברך מצוות שלעתי ממוזות הם לטעם גם בגדול וגם בקטן, ומי שמברך בשניהם מוונות על הכול אין מוזהחין אותו, ולגבי ברכה אחרונה היות ויש בזה כזית ב"ד יע"ל המהח"ח, והיות ויש גם כזית גלידה יברך "בורא נפשות, ולגבי אמצע העטודה ורואי שיברך ב"ד ששכולי כי מוונות נפטר בפה.

ה'ת' ברבות – ברבת "יצר" לשכירי התלמנות שנית.
 ונודע שאלו חכמי השבוע הבת"ח התוראי מלכת שמים: מה הדין אדם שיצא מבית הכיסא ובידך ברבת
 יאשר יצר"י ושבוע הוא צריך שנית האם הוא יברך ויכנס? והשבתני: מבואר בפוסקים (עי' שו"ע
 מ"ב ס"ז) שגם מורגש שצריך התלמנות שנית לברך כעת יאשר יצר"י אלא תפנה שנית ויברך
 בראש חת על שני פעמים, (עי' בשו"ע ס"ז ס"ג) שיש זוה תשלומין והרינו שצריך עפמיים, ואין
 ממנה ק"ן דסב"י ומכש"ל המ"ב (עי' בשם האחרונים).
 כ' חלה – שמו"ל בלל שני.

עוד שאל אותי השבוע הרב אברהם זאב טורג שיחי': האם אפשר לומר בליל שישי שנים מקרא ואחד תנאים? והתשובה: במזג בעשר העינין (לד"ק סיק'א) שזה לא יהיה שסבור שאין לומר מקרא אחד תנאים היותו היה רק לכתחילה והיינו שכלילה עדיין קצת ללמוד תורה שבפי' (ומבואר במ"ס סי' א') ביום מקרא, וכ"כ הפמ"ג, אמנם בספרי הסוד החמישים בזה – ובספרי "דברי מאיר" הל' שבת (פ"ב) הבאתי שדעת הרמב"ם ששם עפ"י שנתר בליל שישי ובליל שבת, ועיי' שם, וממלא גם שם גילה וכו' עפ"י שנתר יל' להקביל ששם עפ"י שנתר בליל שישי ובליל שבת, ועיי' שם.

[illegible]

ויתן ה' שנוזה לכל הברכות ברוחניות ובגשמיות "ישועות מקיפות" לכלל ולפרט, אמן!
 והוספה לשיעור זה מהגאון הגדול ר' שמעון יצחק שלזינגר שליט"א שאמר לי אור ליום שישי כ'
 חזון תשפ"ו:

לכלי והכלי הוא העיקר, ולכן ייתנו לגוי, או יפקירו בפני ג' שאינם בעלים.

שמואל הלוי רוטמן שליט"א לגיליון הקודם (368) שאמר לי בליל ש"ק שלח תשפ"ו: הדברים נפלאים ביותר! ויש לי להוסיף:

א. בעניין שמחת דוד המלך ע"ה בבית המרחץ במצוות מילה ומה שזרקתם בזה שמעתי פסם המאוזן ר' יצחק מירז' שליט"ס שבעצם זה תלוי במחלוקת הראשונים על מצוות מילה שלפי המדרש - "אור זרוע" (ונוי' בקצות' סי' שפ"ב משי"ב בזה לגבי שליחות המצווה היא למול, וממילא לפי"ז הוא שמח בזה שהוא מהול, ולפי מה שכתב הרמב"ם ששמה מצווה זה בין המצוות שהם לזכור תמיד את ה', ממילא השמחה היא על שהוא זוכר את ה' תמיד וזהו היות המצוות קיים את המצווה.

ב. לגבי אמירת "קדוש" של קדושת יוצר עם הציבור באמצע פסוקי דזמרה - יש לדון בזה שהרי כתבו הפוסקים שאין לומר: "ברוך הוא וברוך שמו" למרות שהוא גם מצווה, ובפרט שדעת הרבה פוסקים שאין חיוב לומר הקדושה של יוצא עם הציבור, וצ"ע למעשה.

ההוספות ממורנו הגאון ר' שמואל הלוי רוטמן שליט"א לגיליון זה שאמר לי בליל ש"ק של חש"פ:

א. בעניין תפילין - יש לציין מה ששמעתי מהגאון ר' נתן הכהן קופשץ שליט"א שגם אחרי זמן רביו תם בלילה ממש אם שכח להניח תפילין ביום יניחם בלי ברכה.

ב. עוד בעניין הנ"ל שמעתי מהגאון הנ"ל שליט"א שחתן בר מצווה שולבש תפילין בשביל להתלמד בהם נמי שרי ללבושם בלילה, שבוה לא שייך הגזירה. והבו.

הוספה ממו"ר מרן הגאון ר' עזריאל איערבאך שליט"א שאמר לי אור ליום ב' כ"ג סיון תשפ"ו:

הנזרה כבוד יו"ט ג"כ אף שזה נועד בעיקרו לשבת זה מותר, כי עצם הדלקתם היא גם כבוד יו"ט, וזוהי שגם כשיש ברית מילה יש להדליק נרות כנהוג, ואין הם נרות של בטלה שהרי הם גם כבוד יו"ט.

מֵרֵן הַגָּאון ר' דוד כהן שליט"א ר"י חֲבֵרוֹן בִּרְכַנֵּי אֹר לְיוֹם ג' כ"ד סיון תשפ"ו בְּחַמְמִימוֹת רֶבֶה וּבְשָׁנִי דִּיּוּ וְאָמַר :

ההילולין נודב ע"י ידידינו היקר ר' אברהם לוי שיחי' לעי"נ אביו אסלן יהודה בן מלכה ואברהם

אמו רג'ינה בת רוחמה ומנשה ע"ה, אחיו חיים, משה (מיוס), יצחק בני רג'ינה ז"ל, אחיותיו מלכה ואסתר בנות רג'ינה ע"ה, אחיותיו לוי ז"ל בר רות ורפאל שיחי', ת.נ.צ.ב.ה.

לע"פ הגאון ר' אברהם בן יהואר זצוק"ל ז"ל (הדפוס: בית דפוס יב"ר תל אביב) הסקתו היא:

לע"פ סיון תשפ"ו, ת.נ.צ.ב.ה.

לע"פ הגאון הגדול ר' דא אהרן זלזניק זצוק"ל מר"י "מאור התלמוד" רחובות, בן הגאון האדיר ר' אברהם יעקב זלזניק זצוק"ל ר"י "עץ חיים", נלב"ע יום ב' כ"ג סיון תשפ"ו, ת.נ.צ.ב.ה.